

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de avocatul Șontea Daniel în numele inculpatului și ultimul, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2019, în cauza penală, în privința lui

Jumir Vasile XXX, născut la XXX, originar și domiciliat în XXX, XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 21.02.2018 pînă la 12.12.2018;

Instanța de apel de la 16.01.2019 pînă la 29.05.2019;

Instanța de recurs de la 02.08.2019 pînă la 10.12.2019.

Asupra recursurilor declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 12 decembrie 2018, inculpatul Jumir Vasile a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii revăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. g), m), art. 287 alin. (1) și art. 290 alin. (1) Cod penal fiind condamnat:

- în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. g), m) Cod penal și art. 81 Cod penal, la pedeapsa închisorii pe termen de 15 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar tip închis;

- în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa închisorii pe un termen de 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar tip semiînchis;

- în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa închisorii pe un termen de 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar tip semiînchis.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, i s-a stabilit o pedeapsă definitivă pentru concurs de infracțiuni prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră de 15 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar tip închis.

În baza art. 88 Cod penal, s-a inclus în termenul de pedeapsă timpul aflării inculpatului Jumir Vasile în arest preventiv începând cu 12.01.2018 și până la 28.06.2018 precum și durata arestării la domiciliu cuprinsă între 28.06.2018 până la 18.10.2018.

Cheltuielile judiciare în mărime totală de 6 510 lei, au fost trecute în contul statului.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Jumir Vasile la 10 ianuarie 2018, aproximativ la ora 15:50, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în curtea casei de locuit situată pe str. XXX din or. XXX, mun. Chișinău, nefiind de acord cu observația făcută de cet. XXX, născută la 01.03.2006, cunoscând că în preajma sa erau prezente și alte persoane care formau modul public, exprimând lipsă de respect și manifestând o neglijare premeditată demonstrativă a conduitei sale în societate, urmărind manifestarea bravurii, demonstrarea atitudinii sale sfidătoare față de cei din jur și conștientizând că acțiunile sale deveneau

inevitabil cunoscute persoanelor din jur, devenind agresiv și acționând cu intenție directă, încălcând grosolan ordinea publică, din intenții huliganice, dându-și seama de acțiunile sale prejudiciabile, a numit minora XXX cu cuvinte necenzurate după care, în vederea realizării intențiilor sale infracționale, i-a aplicat multiple lovituri în regiunea corpului, cauzându-i dureri fizice și leziuni corporale.

Tot el, în perioada de timp nestabilită, dar până la 12.01.2018, acționând cu intenție directă, urmărind scopul purtării, păstrării ilegale a munițiilor, fără a avea autorizația corespunzătoare, a păstrat la domiciliul său situat pe str-la XXX din or. XXX, mun. Chișinău, două grenade: una de model „F1” care, potrivit raportului de expertiză nr. 72 din 13.01.2018, până la explozie nu se atribuia la categoria munițiilor, iar focosul de luptă de model „Y3PrM” se atribuia la categoria munițiilor, iar grenada de model „RG-42”, conform aceluiași raport, face parte din categoria munițiilor și este utilă pentru folosirea după destinație în asamblare cu un focos „y3PrM”, acesta făcând parte din categoria munițiilor, fiind util pentru destinație.

Tot el, continuându-și acțiunile sale criminale, acționând cu intenție directă, urmărind scopul omorului mai multor persoane, a plecat la domiciliul său din XXX din or. XXX, mun. Chișinău, de unde a luat cu sine două grenade de tip „F1” și „RG-42”, deținute ilegal, cunoscând despre faptul că acestea sunt în stare funcțională, dorind moartea familiei Baci, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, s-a deplasat la domiciliul ultimilor pe adresa mun. Chișinău, or. XXX, str. XXX și, acționând cu intenție directă, a aruncat în ograda aceleiași case grenada de tip „F1”, care imediat a explodat, însă din motive independente de voința sa, decesul membrilor familiei Baci nu a survenit. La 12.01.2018, continuându-și acțiunile sale criminale, acționând cu aceeași intenție și urmărind scopul omorului membrilor familiei Baci a aruncat în ograda casei de locuit, situată pe str. XXX din or. XXX, mun. Chișinău, o grenadă de model „RG-42”, care din motive tehnice nu a explodat, astfel din motive independente de voința făptuitorului nu și-a produs efectul.

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, procurorul, a depus apel, prin care a solicitat, casarea parțială a sentinței primei instanțe, în partea încasării cheltuielilor judiciare, rejudecarea cauzei penale, cu adoptarea unei noi hotărâri conform modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă încasarea cheltuielilor judiciare în valoare de 6 510 lei din contul inculpatului Jumir Vasile, în rest sentința să fie menținută fără modificări.

În motivarea cererii de apel, acuzarea a invocat că, deși instanța de judecată a dat aprecierea corectă circumstanțelor de fapt a cauzei și a emis o sentință de condamnare, totuși, în sentință, nu s-a expus referitor la faptul cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare.

Astfel, la etapa urmăririi penale, prin ordonanța organului de urmărire penală, a fost dispusă efectuarea expertizelor judiciare, iar la cauza penală, acuzatorul de stat a prezentat informația privind suma integrală a cheltuielilor privind efectuarea expertizei, care conform rapoartelor de expertiză, constituie suma totală de 6510 lei, compusă din: 3150 lei pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1 - R-72 din data de 13.01.2018, 1680 lei pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr: 34/12/1-R-73 din data de 13.01.2018 1680 lei pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-74 din 13.01.2018, de 3360 lei total.

Subsecvent, ținând cont de prevederile art. 229 Cod de procedură penală. respingerea demersului privind încasarea acestor cheltuieli este neîntemeiată, or

procurorul a făcut dovada cheltuielilor suportate de stat la efectuarea expertizei judiciare, acestea constituind 6510 lei.

Potrivit art. 127 alin. (2) din Constituția RM, într-o situație defavorizată față de condamnat care a acționat ilicit față de bugetul public ceea ce, conform legislației în vigoare și jurisprudenței CEDO, nu poate fi admis.

Cele expuse relevă asupra faptului, că instanța de fond nu a îndeplinit cerințele stipulate în prevederile art. 396, art. 396 și 397 alin.(5) Cod de procedură penală, astfel neîtemeiat nu a indicat temeiurile care au dus la respingerea solicitării acuzatorului de stat.

3.1. Nefiind de acord cu sentința în cauză, avocatul Șontea Daniel în numele inculpatului Jumir Vasile, a depus apel, prin care a solicitat, casarea acesteia și adoptarea unei noi hotărâri prin care: 1) a-l recunoaște vinovat pe inculpatul Jumir Vasile de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal, și a-i aplica pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 650 unități convenționale ce constituie 32 500 lei; 2) a reîncadra acțiunile inculpatului Jumir Vasile din art. 27, 145 Cod penal în art. 287 alin. (3) Cod penal și a-i stabili în privința lui Jumir Vasile o pedeapsă în limita sancțiunii prevăzute la norma dată cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, de a dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei, stabilindu-i un termen de probă; 3) a achita inculpatul Jumir Vasile, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, pe motiv că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii incriminate.

În motivarea cererii de apel, apărătorul a invocat că, sentința nominalizată este ilegală și neîtemeiată și urmează a fi casată, deoarece vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 Cod penal și art. 287 alin. (1) Cod penal, nu a fost dovedită prin probe pertinente, concludente și suficiente.

Mai mult, instanța de fond în partea descriptivă a sentinței indică că, referitor a învinuirea adusă lui Jumir Vasile în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, instanța consideră că vina inculpatului pe acest capăt de acuzare a fost dovedită în cadrul ședinței judiciare, de aceea va respinge argumentele apărării, fără a face o descriere faptei incriminate, iar ce ține de învinuirea adusă inculpatului Jumir Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 Cod penal, în partea descriptivă a sentinței, instanța de fond nu face nici o referire dacă a fost sau nu stabilită vinovăția inculpatului și nici nu descrie fapta incriminată, contrar prevederilor art. 395, 384 Cod de procedură penală.

Referitor la explozie, partea vătămată Baciuc Rodica a declarat că nu se afla acasă, despre explozie a aflat ulterior de la soțul său Baciuc Radu. Astfel, menționează că, atât Bîrcă Constantin cât și Baciuc Rodica în numele familiei sale în ședința de judecată a declarat că nu are careva pretenții față de inculpatul Jumir Vasile, pe acesta l-a iertat. Acțiune civilă nu a fost înaintată. De asemenea, declarațiile martorilor Popa Mihail și Răducanu Ghenadie, care la fel au susținut declarațiile date de ei în cadrul urmăririi penale

Totodată, potrivit raportului de expertiză nr: 72 din data de 13.01.2018 se reține că, în curtea casei de locuit de pe str. XXX, or. XXX, mun. Chișinău, a avut loc explozia unei grenade de mână de instruire de model "F-1" . Grenada de instruire de model "F-1" pînă la explozie nu se atribuia la categoria munițiilor.

Respectiv din concluziile expuse de experți în raportul dat se reține că, grenada care a fost găsită în curtea gospodăriei lui Baciuc Radu, nu a explodat din cauza că avea defect inelul de siguranță precum și nu avea focos, ori pentru folosirea grenadei

după destinație trebuie asamblat unul din focoasele de model „Koveșnicov”, „UZRGM”, „UZRGM2” sau „FG-M”, fapte care au fost cunoscute de inculpat.

Totodată potrivit raportului de expertiză nr. 73 din data de 13.01.2018, se reține că, în urma cercetării fizico-chimică a nouă fragmente metalice depistate în ograda casei de locuit situată pe str. XXX, or. XXX, mun. Chișinău, care sunt corpuri ale unui corp de grenadă de mână, defensivă, de instruire, de model „F-1”, confecționată industrial, pe fragmentele respective nu sunt prezente urme de substanță explozivă TNT (trotil), (f.d. 95-97).

Astfel, reieșind cumulumul de probe cercetate, apărarea a opinat că vinovăția inculpatului Jumir Vasile a fost dovedită în cazul incriminării infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal, adică purtarea, păstrarea munițiilor fără autorizația corespunzătoare.

Cît privește infracțiunea incriminată lui Jumir Vasile, prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal, apărarea a considerat că de către acuzare nu a fost dovedită vinovăția inculpatului. Or, de către acuzare nu a fost demonstrat faptul care din acțiunile lui Jumir Vasile comise în raport cu copilul minor XXX, urmează a fi calificate ca acțiuni comise din intenții huliganice. Mai mult, la materialele cauzei lipsește vre-o careva concluzie a experților referitor la cauzarea căror-va vătămări și caracterul acestora, după cum se pretinde că ar fi fost cauzate părții vătămate XXX de către inculpatul Jumir Vasile.

Atît martorul Popa Mihail cît și partea vătămată Bîrcă Constantin nu au văzut sau auzit ca Jumir Vasile să o fi agresat pe minora XXX, învinuirea bazîndu-se doar pe declarațiile copilului minor XXX, care a fost audiată contrar condițiilor prevăzute de art. 110¹ Cod de procedură penală, în lipsa psihologului, (f.d.65-67 verso).

Referitor la învinuirea adusă lui Jumir Vasile privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 Cod penal, tentativa de omor, apărarea a menționat că, în rezultatul analizei probelor administrate și cercetate în cadrul ședinței de judecată din punct de vedere al coroborării lor, apărarea a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului Jumir Vasile urmează a fi încadrate în prevederile art. 287 alin. (3) Cod penal - huliganism agravat, și nici de cum conform art. 27,145 Cod penal - tentativa de omor.

Atât în cadrul urmăririi penale, cât și la judecarea cauzei în fond, inculpatul și-a negat vinovăția în comiterea omorului, explicând că, în urma conflictului apărut între el și partea vătămată Baci Radu, care i-a fracturat buza, nasul și dintele, el a încercat să îi dea o lecție lui Baci Radu, și a aruncat grenada de instruire în curtea gospodăriei părții vătămate, iar grenada care era defectă a pus-o după poartă pentru ca partea vătămată să o găsească și să își dea seama să nu mai procedeze așa cum la înjosit pe Jumir Vasile, neavând scopul de a-l omori pe cineva și nedorind survenirea morții părților vătămate.

Astfel, probele administrate confirmă versiunea inculpatului că el nu a amenințat pe nimeni cu moartea și nu a urmărit scopul curmării vieții părților vătămate.

Făcînd o analiză juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală de la art. 287 alin. (3) Cod penal, apărarea a invocat că, în acest sens, prin fapta comisă, Jumir Vasile, a atentat la obiectul juridic special al infracțiunii, care constituie relațiile sociale cu privire la ordinea publică, apărate împotriva infracțiunii de huliganism cât și relațiile sociale cu privire la integritatea corporală, sănătatea.

Sub aspectul laturii obiective a infracțiunii, fapta inculpatului Jumir Vasile constă în acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită și cu aplicarea armei sau a altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății, manifestate prin aruncarea și exploatarea grenadei de instruire, în urma unui conflict apărut între el și partea vătămată Baci Radu, în curtea casei acestuia din str. XXX, or. XXX, mun. Chișinău.

În acest sens s-a menționat că, părțile vătămăte Bîrcă Constantin și Baci Radu nu au perceput explozia grenadei ca un pericol asupra vieții și sănătății lor, ci ca pe explozia unor artificii. Iar intenția inculpatului nu a fost îndreptată spre săvârșirea omorului, ba dimpotrivă intenția acestuia a fost îndreptată spre încălcarea grosolană a ordinii publice și a acționat cu o obrăznicie deosebită prin aplicarea armei sau a altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății

Astfel, deși organul de urmărire penală a înaintat lui Jumir Vasile învinuirea în baza art. 27, 145 Cod penal, în cârdul cercetării judecătorești s-a dovedit cu certitudine că prin acțiunile inculpatului, acesta nu a avut intenția de omor a părților vătămăte, în situația în care, inculpatul nu a provocat părților vătămăte careva sentimente de temere, frică.

Circumstanțe ce atenuează răspunderea penală, conform art. 76 Cod penal, în privința lui Jumir Vasile se reține căința sinceră de cele comise, greutatea poverii pedepsei aplicate pentru inculpat din cauza stării sănătății acestuia, afectarea gravă a stării de sănătate a membrilor familiei inculpatului, în urma acțiunilor acestuia, precum și imoralitatea acțiunilor părții vătămăte Baci Radu care i-a fracturat buza, nasul și dintele inculpatului (la materialele cauzei au fost anexate acte confirmative). Circumstanțe ce agravează răspunderea penală conform art. 77 Cod penal, în privința inculpatului nu au fost stabilite. Circumstanțe ce țin de personalitatea inculpatului, menționează că acesta este caracterizat pozitiv, are la întreținere 5 copii minori, părțile vătămăte l-au iertat pe inculpat.

La etapa urmăririi penale partea vătămăte minoră a fost audiată cu încălcarea prevederilor art. 110¹ Cod de procedură penală, în lipsa psihologului, cît și partea vătămăte Bîrcă Constantin a declarat că nu poate citi în grafia latină, procesul-verbal de audiere a acestuia fiind întocmit în grafia latină

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2019, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către procuror și avocatul Șontea Daniel în numele inculpatului Jumir Vasile, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale.

Deși, inculpatul Jumir Vasile în ședința judiciară nu și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 27,145 alin (2) lit. g), m), art. 287 alin. (1) și art. 290 alin. (1) Cod penal, vinovăția acestuia se mai dovedește și prin probele acumulate legal în cadrul cercetării judecătorești: declarațiile părților vătămăte, Radu Baci, XXX, Bîrcă Constantin, declarațiile martorilor Baci Rodica, Ghenadie Răducanu, Mihail Popa.

Vina inculpatului se mai dovedește și de materialele probatoare care au fost verificate în instanța de apel, după cum urmează: proces-verbal de cercetare la fața locului din 12.01.2018 (fototabelele se anexează, f.d. 7-17, vol. I); proces-verbal de cercetare la fața locului din 12.01.2018 (fototabelele se anexează, f.d. 18-27, vol. I);

ordonanță de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui Baci Radu din 18.01.2018 (f.d. 51, vol. I); ordonanță de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui Baci Rodica din 18.01.2018 (f.d. 54, vol. I); ordonanță de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui Bîrcă Constantin din 18.01.2018 (f.d. 58, vol. I); ordonanță de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui Bîrcă Nadejda din 18.01.2018 (f.d. 61, vol. I); ordonanță de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui XXX din 18.01.2018 (f.d. 66, vol. I); raport de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-72 din 13.01.2018 (f.d. 77-86, planșele ilustrative se anexează); raport de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-73 din 13.01.2018 (f.d. 95- 97, vol. I); proces-verbal de examinare a obiectului din 22.01.2018 (f.d. 119, vol. I); ordonanță de recunoaștere și de anexare a corpului delict la cauza penală din 22.01.2018 (f.d. 120, vol. I); raport de autosesizare din 18.01.2018(f.d. 148, vol. I).

Reieșind din cele relatate, instanța de apel a considerat că, instanța de fond corect a constatat că prin acțiunile sale inculpatul Jumir Vasile a săvârșit infracțiunile prevăzute de art. 27,145 alin. (2) lit. g), m), art. 287 alin. (1) și art. 290 alin. (1) Cod penal.

De asemenea, instanța de fond a argumentat deplin poziția adoptată, cât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, atât și din punct de vedere a prevederilor legale.

Astfel, instanța de apel cu referire la componența de infracțiune privind tentativa de omor relevă, că potrivit dispoziției art.145 Cod penal, omorul (omorul intenționat) este lipsirea ilegală de viață a unei alte persoane.

Cu referire la prevederile art. 27 Cod penal, se consideră tentativă de infracțiune acțiunea sau inacțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul.

Subsecvent, instanța de apel a relevat că, tentativa de omor poate fi o tentativă întreruptă dacă subiectul nu a putut să-și continue fapta, intervenind anumiți factori care l-au împiedicat să-și desfășoare mai departe activitatea infracțională. Totodată, renunțarea de bunăvoie la săvârșirea infracțiunii de omor intenționat se va considera încetarea de către făptuitor a acțiunilor îndreptate nemijlocit spre săvârșirea omorului intenționat, dacă făptuitorul era conștient de posibilitatea consumării infracțiunii. Făptuitorul nu poate fi supus răspunderii penale în baza art.145 Cod penal, dacă a renunțat, benevol și definitiv, să ducă până la capăt activitatea infracțională. În același timp, cel care a renunțat de bunăvoie la ducerea până la capăt a infracțiunii de omor intenționat este supus răspunderii penale numai în cazul în care fapta săvârșită conține o altă infracțiune consumată (de exemplu, infracțiunea prevăzută la art. 151,152 sau altele din Codul penal). În opoziție, în ipoteza tentativei de omor, făptuitorul întreprinde toate eforturile în vederea săvârșirii omorului, însă, din cauze independente de voința lui, aceste eforturi nu-și produc efectul.

În aceeași ordine de idei, este important de remarcat că omorul săvârșit cu premeditare presupune întrunirea concomitentă a trei condiții: 1) trecerea unui interval de timp din momentul luării hotărârii de a săvârși omorul și până la momentul executării infracțiunii; 2) în acest interval de timp, făptuitorul trebuie să mediteze, să-și concentreze forțele sale psihice în vederea asigurării reușitei acțiunii sale; 3) în acest interval de timp, făptuitorul trebuie să treacă la săvârșirea unor acte de pregătire de natură să întărească hotărârea luată și să asigure realizarea ei. Referitor la prima condiție de acest gen, pentru a considera omorul ca fiind săvârșit

cu premeditare, este necesar să se constate că luarea hotărârii de a săvârși omorul a premers (a precedat) cu o anumită perioadă de timp săvârșirea faptei. Cât privește cea de-a doua condiție de realizare a premeditării, aceasta presupune, în esență, că hotărârea infracțională este luată după un prealabil examen comparativ al motivelor pozitive și negative, precum și al rezultatelor ilicite dorite și nedorite de subiect. Premeditarea nu trebuie echivalată cu intenția premeditată. Pentru a exista premeditare nu este suficient ca făptuitorul să fi luat pur și simplu mai dinainte hotărârea de a omorî.

În același context, analizând *latura obiectivă* a componenței infracțiunii incriminate lui Jumir Vasile, instanța de apel a constatat că acțiunea făptuitorului manifestată prin folosirea grenadelor s-a produs având la bază relațiile sociale, adică în urma unui conflict iscat între părțile vătămate, în special Baci Radu și inculpat, faptă care însă nu s-a consumat, din motive independente de voința făptuitorului decesul victimelor nu a survenit.

Este de menționat că potrivit trăsăturilor *laturii obiective* pentru comiterea infracțiunii de omor și/sau de tentativă de omor trebuie să existe în elementul subiectiv al făptuitorului și să fie exteriorizată în același fel - intenție de a produce omorul.

Cu referire la *latura subiectivă*, se remarcă că infracțiunea de omor/ tentativă de omor este una intenționată, iar conținutul intenției trebuie examinat și determinat, stabilit din materialitatea faptei, adică prin aprecierea tuturor elementelor laturii subiective. Tentativa de omor fiind prezentă doar în cazul unei intenții directe care reprezintă *latura obiectivă*

În ordinea celor relevate și circumstanțele de fapt ale speței, instanța de apel a considerat eronată poziția părții apărării și a inculpatului, precum că inculpatul nu a avut intenția de a omorî părțile vătămate și doar de a-i speria, or s-a constatat cu certitudine că acțiunile inculpatului au fost cu intenție, instanța de apel ajungând la concluzia că inculpatul nu a urmărit numai să sperie părțile vătămate, ci suprimarea vieții, acestora dându-și seama de caracterul prejudiciabil al faptelor sale, prevăzând urmările sale, însă care din motive independente de voința sa nu au survenit, deoarece acesta fiind în stare de ebrietate alcoolică s-a deplasat la domiciliul părților vătămate a aruncat în ograda casei o grenadă de tip „F-1” care imediat a explodat și nu a reușit să cauzeze leziuni părților vătămate, deoarece acestea nu se aflau în ogradă, mai mult la data de 12.01.2018 a aruncat în ograda casei de locuit o grenadă de model RG-42, care din motive tehnice nu a explodat deși a țintit cert în direcția acestora, ținând cont de faptul că întreaga familie Baci locuiește în acea casă, iar grenada a fost depistată în fața ușii de acces a casei.

În argumentarea concluziei date, instanța de apel a remarcat asupra numărului de grenade folosite de către inculpat, în număr de 2, astfel, în situația în care acesta avea doar intenția de a speria părțile vătămate, iar grenadele nu erau funcționale, după cum declară inculpatul, ultimul a aruncat grenada de model „FI” care a explodat, și în pofida acestui fapt și-a continuat acțiunile a aruncat cea de a doua grenadă de model „RG-42” care era localizată anume lângă ușa principală de intrare în casă, care nu a explodat doar din motive tehnice.

De asemenea, instanța de apel nu a reținut ca plauzibilă poziția inculpatului Jumir Vasile, precum că a vrut în așa mod să se răzbune pentru leziunile corporale provocate de către Baci Radu, or din declarațiile părților vătămate, cât și a

martorilor audiați rezultă că partea vătămată Baci Radu nu i-a aplicat careva leziuni corporale inculpatului.

Mai mult ca atât, din declarațiile atât a inculpatului Jumir Vasile, cât și a martorilor audiați nu se atestă că ar fi existat vreun pericol din partea părții vătămate în adresa inculpatului, care să-l determine pe ultimul să folosească grenadele, mai mult, intenția premeditată a inculpatului de a omorî părțile vătămate, se confirmă prin faptul că inculpatul a folosit prima grenadă la data de 10 ianuarie 2018 care a explodat, iar cealaltă grenadă la data de 12 ianuarie 2018, continuând-și acțiunile peste două zile.

În contextul dat, instanța de apel a apreciat ca fiind eronată și poziția părții apărării precum că, intenția inculpatului nu era de a lipsi de viață prin acțiunile sale pe părțile vătămate, iar concluzia dată rezultă din circumstanțele cauzei, potrivit căroră, inculpatul a folosit o grenadă neletală care nu se atribuie la categoria muniții (grenadă de instruire F-1) care a explodat fără a face pagube, și o grenadă defectă, circumstanță percepută și de către părțile vătămate ca explozia de artificii, și nu au recepționat ca fapt real de comiterea unei acțiuni privind privarea acestora de viață, în situația în care, părțile vătămate, în cadrul cercetării judecătorești nu au declarat că în acel moment au avut careva sentimente de frică, temere sau neliniște.

Or, potrivit concluziei raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-72 din 13.01.2019 în curtea casei de locuit de pe str. XXX, or. XXX, mun. Chișinău a avut loc explozia unei grenade de mână de instruire de model „F-1” cu un focos de luptă de model „Y3PrM” înșurubat în ea, confecționat industrial în anul 1972 în URSS. Obiectele (pârghia de declanșare, corpul focosului, întârzietor, bucușă de legătură, arcul de armare, perculatorul, șaiba de ghidare și fragmentul de capsă detonată) sunt părți componente ale unui focos de luptă explodat de model „Y3PrM”, confecționat industrial în anul 1972 în URSS. În curtea casei de locuit de pe str. XXX, or. XXX, mun. Chișinău au fost dezamorsate: o grenadă ofensivă de mână de model "RG-42", confecționată industrial în anul 1954 în Republica Populară Română, cu acțiune prin schije și suflu, destinată pentru nimicirea forței vii în ofensivă și defensivă, raza maximă până la care se păstrează efectul omorător al schijelor fiind de 25 m, iar masa substanței explozive fiind de 110-120 g. Astfel, folosirea unei grenade de instruire nu justifică acțiunile inculpatului și nu se exclude posibilitatea realizării intenției sale, mai mult că cealaltă grenadă era ofensivă

În aceeași ordine de idei, instanța de apel, nu a reținut poziția părții apărării precum că, grenada era defectă or, potrivit aceluiași raport de expertiză, grenada aruncată în curtea casei de locuit de pe str. XXX, or. XXX, mun. Chișinău, nu a explodat, deoarece înainte de aruncare capetele cuiului de siguranță nu au fost îndreptate și atunci când persoana a tras inelul de siguranță el a cedat și s-a deformat, prin care degetul s-a eliberat din el, dar splintul oricum a rămas în corpul focosului. Grenada de model „RG-42” face parte din categoria munițiilor și este utilă pentru folosirea după destinație în asamblare cu unul din focosurile de model „Koveșnicov”, „UZRGM”, „UZRGM-2” sau „FG-M”. Focosul de model „UZRGM” face parte din categoria munițiilor și este util pentru destinație. Totodată, s-a mai constatat că persoanele care au aruncat grenadele în ambele cazuri nu posedă cunoștințe generale militare și nu cunosc regulile de aruncare corectă a grenadelor de mână

Totodată, instanța de apel a reținut și concluzia raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-73 din 13.01.2018, prin care s-a concluzionat, că în grenada de model „RG-42”, ridicată la data de 12.01.2018 în cadrul cercetării la fața locului în curtea

casei de locuit de pe str. XXX, or. XXX, mun. Chişinău, se conţine trinitrotoluen (trotil, TNT), care se atribuie la substanţele explozive brizante de putere medie. Pe schijele de grenadă de model "F-1" şi părţile componente ale unui focos „UZRGM” explodat, ridicate din acelaşi loc, s-au depistat urme de pulbere fără fum cu care sunt amorsate port întârziator focoaselor de model „UZRGM” şi hexogen (RDX), substanţă explozivă brizantă de putere mare, cu care sunt amorsate capsele detonante pentru focoasele de model „UZRGM” etc. Astfel, prin rapoartele de expertiză efectuate nu a fost exclusă posibilitatea explodării grenadei ofensive, cât şi nu a fost efectul distrugător al grenadei de instruire

Sub acest aspect, instanţa de apel a considerat declaraţiile inculpatului Jumir Vasile neconforme situaţiei care a avut loc, iar acţiunile sale neproporţionale circumstanţelor faptei, or, potrivit declaraţiilor martorului Ghenadie Răducanu, inculpatul i-a spus, că a aruncat în ograda acestuia două grenade, una dintre care n-a explodat, declarându-i că vrea să facă dreptate. Mai mult, partea vătămată Bîrcă Constantin, a relatat că Jumir V. fusese supărat în acea seară pe familia fiicei lui, şi pentru că-şi dorea o răzbunare a dorit să distrugă maşina fiicei sale Rodica Baci, care era parcată în ogradă la el.

În contextul dat, instanţa de apel a apreciat declaraţiile inculpatului Jumir Vasile de nerecunoaştere a vinei în comiterea tentativei de omor penale ca fiind o tactică de apărare şi o tentativă de evitare a răspunderii penale pentru fapta săvârşită, or declaraţiile inculpatului nu coroborează cu alte probe administrate, fiind în contradicţie cu acestea, şi anume, declaraţiile acestuia diferă de declaraţiile părţilor vătămate. Totodată nu poate fi reţinută poziţia părţii apărării precum că pericolul nu a fost perceput ca unul real de către părţile vătămate, or fiind audiată în cadrul şedinţei instanţei de apel Baci Rodica a comunicat că, de două ori s-a ridicat pe scări şi nu era nimic la uşă şi a treia dată când s-a ridicat pe scări a văzut lângă scări un obiect straniu, şi a anunţat soţul de lucrul dat. Sigur că a trezit careva temeri pentru familia sa. Este de acord cu sentinţa primei instanţe şi este de acord cu pedeapsa aplicată domnului Jumir, declaraţii care au fost date sub jurământ, fiind preîntâmpinaţi de răspunderea penală în cazul unor declaraţii mincinoase.

Referitor la declaraţiile divergente ale martorului Popa Mihail, care a susţinut că inculpatului i-au fost aplicate lovituri de către Baci Radu şi nu a aplicat lovituri lui XXX, instanţa de apel a notat că, acestea nu sunt confirmate de materialele cauzei şi ca rezultat se impune concluzia, că martorul numit încearcă să-l favorizeze pe inculpat, uşurându-i situaţia.

Prin urmare, întemeiat prima instanţă nu a pus la baza adoptării soluţiei sale declaraţiile inculpatului, care doar încearcă să minimalizeze acţiunile pe care le-a întreprins şi efectele acestora în vederea excluderii caracterului penal al acţiunilor întreprinse, explicând într-un mod justificativ circumstanţele petrecute, declaraţii pe care instanţa de apel le respinge, în condiţiile în care, părţile vătămate au declarat ferm asupra acţiunilor petrecute.

În contextul infracţiunii de tentativă de omor, instanţa de apel a reiterat că, aceasta este posibilă numai cu o intenţie directă şi poate fi o tentativă întreruptă (nedeterminată), dacă subiectul nu a putut să-şi continue fapta, intervenind anumiţi factori care l-au împiedicat pe făptuitor să-şi desfăşoare mai departe activitatea infracţională, în cazul dat inculpatul aruncând prima grenadă de instruire în ogradă care a explodat, a folosit o a doua grenadă, deja defensivă, care nu a explodat din inculpatul nu posedă cunoştinţe generale militare şi nu cunoaşte regulile de aruncare

corectă a grenadelor de mână, fapt care l-a și împiedicat pe inculpatul Jumir Vasile să-și realizeze intenția până la sfârșit și anume de a omorî părțile vătămate, cunoscând cu certitudine că aceștia locuiesc împreună în acea casă.

Totodată, instanța de apel a reținut poziția instanței de fond, precum că, în cadrul cercetării judecătorești s-a confirmat prezența în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal, or, sentința în partea ce ține de vinovăția inculpatului pe acest capăt de învinuire nu a fost contestată, iar partea apărării în cererea de apel înaintată a conchis că, vinovăția inculpatului a fost dovedită în cazul incriminării infracțiunii prevăzute de art. 290 alin.(1) Cod penal, mai mult, inculpatul a recunoscut vina pe acest capăt de învinuire.

Or, conform concluziei raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-72 din 13.01.2018 grenada de model "RG-42" *face parte din categoria munițiilor* și este utilă pentru folosirea după destinație în asamblare cu unul din focosasele de model „Koveșnicov”, „UZRGM”, „UZRGM-2” sau „FG-M”. Focosul de model „UZRGM” face parte din categoria munițiilor și este util pentru destinație.

Instanța de apel a conchis că instanța de fond minuțios, sub toate aspectele, complet și obiectiv, a administrat probele, apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel fără niciun dubiu a stabilit vinovăția inculpatului Jumir Vasile și corect a calificat acțiunile acestuia în baza art. 290 alin. (1) Cod penal.

De asemenea, instanța de fond a argumentat deplin poziția adoptată, cât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, atât și din punct de vedere a prevederilor legale. Inculpatul și partea apărării pledează pentru soluția de achitare a inculpatului Jumir Vasile, deoarece în acțiunile săvârșite de către inculpat nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(1) Cod penal.

În acest sens, argumentele invocate de către partea apărării în apelul declarat, precum că acuzarea n-a prezentat careva probe pertinente și concludente care ar dovedi vinovăția inculpatului or, potrivit declarațiilor părții vătămate XXX Jumir Vasile i-a adresat cuvinte necenzurate, lovind-o la mână și îmbrâncind-o când se îndrepta spre casa ei. Intrase în locuință plângând, așa că tatăl său se trezise, le-a povestit părinților cele întâmplate și ambii s-au îndreptat spre casa bunelului.” Totodată, fiind audiată în cadrul ședinței în instanța de apel a declarat că ea a mers și i-a spus lui Jumir să iasă afară că nu e frumos ce făcea și el a lovit-o și a căzut jos, și a vorbit cu cuvinte foarte urâte, mia aplicat doar o lovitură, a plecat acasă plângând și i-a spus tatălui său ce s-a întâmplat și tatăl său a plecat și i-a spus să iasă din ogradă”.

Totodată, aceste declarații au fost confirmate și de către partea vătămată Baci Radu, care a declarat că: „a fost trezit din somn din cauza că fiica sa mai mare XXX plângea foarte tare, întrebând-o ce s-a întâmplat aceasta i-a comunicat că în casa bunelului sunt două persoane care beau și fumează în casă, fiind înjurată și lovită de către Jumir Vasile. În câteva secunde ajunse la casa socrului său, unde în drum se afla o persoană necunoscută care vorbea la telefon, iar Jumir V. se afla în sarai foarte beat”. În cadrul ședinței instanței de apel a relatat că, fiica a venit și a spus că ea i-a făcut o observație că, el era în stare de ebrietate avansată și el a ieșit și a numit-o și a lovit-o în regiunea feței.

De asemenea, martorul Baci Rodica a declarat că: „fiica ei XXXs-a oferit să plece ea să vadă ce se întâmplă. La câteva minute însă revenise plângând, spunând că a fost înjurată și lovită, de către unul din bărbați, care se numea Jumir Vasile”.

În cadrul cercetării judecătorești a fost cercetată și plângerea depusă de Baci Radu la 12.01.2018, înregistrată în R-1 al IP Botanica la nr. 78, prin care a solicitat atragerea la răspundere a persoanelor care la 10.01.2018, pe la ora 15:50 au lovit-o pe fiica sa minoră XXX chiar în curtea casei ce-i aparține, amplasată în or. XXX, mun. Chișinău (a se vedea f.d. 6, vol. I);

Totodată, nu s-au reținut alegațiile expuse în apelul declarat de către partea apărării, precum că, toate actele procedurale, în special audierea părții vătămate minore XXX, urmează a fi apreciate critic de către instanța de judecată deoarece au fost efectuate cu încălcarea prevederilor legale, pe acestea lipsind semnătura reprezentantului legal al acesteia și a pedagogului. Or, procedura audierii a fost respectată, martorului minor fiindu-i oferit la audieri pedagog și fiind însoțită de reprezentantul său legal

Mai mult, inculpatul, considerându-se afectat într-un drept prevăzut de lege, nu a contestat legalitatea actelor procedurale îndeplinite nici de către de organul de urmărire penală în modul și termenul stabilit de lege, precum și, la finisarea urmăririi penale și luarea de cunoștință cu materialele cauzei, nu a avut nici o obiecție asupra actelor menționate, prezumându-se că acestea sunt legale.

Totodată, argumentele invocate de către inculpat și avocatul inculpatului în ceea ce privește că cele invocate de procuror nu corespund stării de fapt, și organul de cercetare penală a ignorat prevederile legale obligatorii prin faptul că nu au fost prezentate probe concludente și pertinente în vederea demonstrării vinovăției inculpatului, nu sunt plauzibile și poartă caracter declarativ, urmând a fi respinse.

Latura subiectivă a infracțiunii se exprimă prin intenție directă, care în speță a fost confirmată prin declarațiile părților vătămate XXX, Baci Radu și Baci Rodica, care indică direct la Jumir Vasile ca fiind persoana care a agresat-o pe XXX, și declarațiile martorilor acuzării audiați.

Totodată, instanța de apel a combătut argumentul invocat de apărător în apelul declarat precum că învinuirea adusă inculpatului Jumir Vasile nu și-a găsit confirmarea, or de către instanța de fond au fost apreciate toate probele coroborate în ansamblu din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar versiunea apărării nu și-a găsit confirmare

Prin urmare, argumentul precum că instanța de fond neîntemeiat nu a luat în considerare declarațiile inculpatului și a martorului Popa Mihail privind lipsa vinovăției sale și a bazat sentința numai pe declarațiile părților vătămate, care nu coroborează cu alte probe, instanța de apel nu le-a reținut deoarece având în vedere starea de fapt reținută pe baza declarațiilor părților vătămate, martorilor, cercetate în instanța de fond și verificate în ședința instanței de apel, se constată că fapta incriminată inculpatului a fost săvârșită de acesta.

Mai mult, potrivit art. 24 Cod de procedură penală, părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind învestite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură. Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Instanța de

judecată acordă ajutor oricărei părți, la solicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare.

Alegațiile apărării precum că instanța de judecată urma să aprecieze critic declarațiile însăși ale părților vătămate, care sunt contradictorii și dubioase, și nu declarațiile inculpatului care au fost întotdeauna veridice și stabile nu pot fi reținute de instanța de apel or poziția inculpatului care pledează nevinovat are un caracter declarativ iar circumstanțele relatate de inculpat nu au fost dovedite prin probe pertinente și concludente cazului, totodată fiind în contradicție cu rezultatele expertizelor judiciare.

Astfel, argumentele invocate de apărare în apelul declarat precum că instanța de judecată urma să dea o apreciere critică declarațiilor părților vătămate instanța de apel nu le-a reținut, acestea fiind veridice, pertinente și concludente, coroborând între ele și fiind consecvente, completându-se reciproc, date sub jurământ, fiind avertizați de răspundere penală pentru declarații false, iar temei de a nu crede acestor declarații instanța de judecată nu are.

Totodată, instanța de apel nu a reținut poziția apelantului cu referire la aprecierea critică în mod eronat de către instanța de fond a declarațiilor martorului Popa Mihail or, instanța de fond just a apreciat critic declarațiile martorului care sunt contradictorii și având în vedere starea de fapt reținută pe baza declarațiilor inculpatului, martorilor, cercetate în instanța de fond și verificate în ședința instanței de apel, se constată că fapta incriminată inculpatului a fost săvârșită de acesta.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, nerecunoașterea vinei de către inculpat, se apreciază de instanță drept metodă de apărare, ca încercare de a se eschiva de la răspunderea penală, folosindu-se de dreptul lui procesual de a nu recunoaște vina.

Instanța de apel nu a reținut afirmațiile părții apărării din apel privind faptul că învinuirea adusă inculpatului Jumir Vasile în baza art. 287 alin. (1) Cod penal nu și-a găsit confirmare, deoarece probele cercetate în ședința instanței de fond, recercetate în ședința instanței de apel au fost analizate în ansamblu prin prisma art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al coroborării lor.

De asemenea, instanța de apel a reținut că, sentința primei instanțe a fost contestată de către partea apărării și în partea stabilirii pedepsei penale în partea ce ține de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin.(1) Cod penal, cât și reîncadrarea acțiunilor inculpatului din 27, 145 CP în art. 287 alin.(3) Cod penal cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, iar de către acuzatorul de stat în partea cheltuielilor judiciare.

Privitor la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului

Conform art. 16 Cod penal, infracțiunile săvârșite de către Jumir Vasile, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave și deosebit de gravă.

Potrivit art. 61 alin. (2) Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate

La stabilirea și individualizarea pedepsei în temeiul art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de fond în mod eronat a stabilit circumstanța agravantă, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiuni, deoarece potrivit rechizitoriului acestuia nu i-au fost incriminate circumstanțe agravante, astfel urmează a fi exclusă.

Totodată, instanța de apel a constatat că, circumstanțe atenuante sau agravante, în temeiul prevederilor art. 76, 77 CP, nu s-au stabilit

Ținând cont de gravitatea infracțiunilor comise, de personalitatea inculpatului, astfel instanța de fond corect a ajuns la concluzia că educarea și corectarea inculpatului este posibilă doar prin izolarea acestuia de societate prin stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare.

Instanța de apel a constatat că, instanța de fond just a individualizat pedeapsa în baza art. 7, 75 Cod penal, și totodată, corect a aplicat pedeapsa sub formă de închisoare, care este una echitabilă și proporțională infracțiunilor comise, ținând cont de gradul de pericol al infracțiunii, de circumstanțele cauzei, lipsa circumstanțelor agravante, de personalitatea inculpatului, care se caracterizează pozitiv la locul de trai și de muncă (f.d. 226, vol. I), anterior a mai fost judecat, dar antecedentele penale sunt stinse (f.d. 123, vol. I), nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, are o familie numeroasă, având copii minori la întreținere, astfel instanța de apel a concluzionat că, realizarea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea și reeducarea inculpatului, precum și, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane, este posibilă numindu-i o pedeapsă penală în limitele prevăzute de norma legală, care este privativă de libertate.

În același rând, instanța de apel a reținut că, categoria și termenul de pedeapsă ce urmează a fi stabilit, este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art. 76-77 Cod penal, precum și efectele acestora, prescrise în art. 78 Cod penal.

De rând cu cele menționate, instanța de apel a respins argumentele părții apărării cu privire la aplicarea pedepsei non-privative de liberate, cât și aplicarea pedepsei sub formă de amendă, or, pedeapsa stabilită și individualizată de către instanța inferioară, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, iar stabilirea pedepsei sub formă de amendă și cea cu închisoarea și dispunerea suspendării executării acesteia luând în considerație gravitatea infracțiunilor comise și urmările acestora nu va asigura realizarea scopului pedepsei penale și nu ar contracara săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât și altor persoane.

Subsecvent, instanța de apel a considerat că, la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunile săvârșite, instanța a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal, totodată ținând cont și de faptul că, a săvârșit două infracțiuni mai puțin grave și una deosebit de gravă, din una care atentează la valoarea primordială protejată de legea penală - viața și sănătatea persoanei.

În acest sens, argumentele din apelul avocatului inculpatului privind iraționalitatea pedepsei penale stabilite, deoarece inculpatul s-a căit sincer, greutatea poverii pedepsei aplicate pentru inculpat din cauza stării sănătății acestuia, afectarea gravă a stării de sănătate a membrilor familiei inculpatului, în urma acțiunilor acestuia, precum și imoralitatea acțiunilor părții vătămate Baci Radu care i-a fracturat buza, nasul și dintele inculpatului (la materialele cauzei au fost anexate acte

confirmative), este caracterizat pozitiv, are la întreținere 5 copii minori, părțile vătămate l-au iertat pe inculpat nu pot fi reținute de către instanța de apel ca temei de admiterea a apelului, or la stabilirea pedepsei instanța de fond a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și argumentele menționate, stabilindu-i inculpatului pedeapsa cu închisoare prevăzută la art. 27,145 alin (2) lit. g), m), art. 287 alin. (1) și art. 290 alin. (1) Cod penal și în baza art. 84 alin. (1) Cod penal i s-a stabilit o pedeapsă definitivă pentru concurs de infracțiuni, prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră, de 15 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar tip închis. Mai mult, versiunea inculpatului cu privire la provocarea leziunilor corporale de către partea vătămată Baciș Radu, nu a fost confirmată în cadrul cercetării judecătorești, iar actele prezentate nu confirmă cauzarea acestor leziuni anume de către partea vătămată în circumstanțele descrise.

În acest sens, soluția adoptată de către prima instanță își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului Jumir Vasile, or aplicarea unei pedepse penale sub formă de închisoare cu executare, ar duce la conștientizarea de către inculpat a celor comise, cu atragerea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul său

Prin urmare, pedeapsa aplicată urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, precum și de valorile sociale și interesele protejate de acestea, din partea condamnatului, persoana să fie silită să înceteze activitatea criminală și să-și modifice comportamentul în conformitate cu prevederile legii.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului, Jumir Vasile, va fi pe deplin atins, doar prin menținerea pedepsei sub forma și în limitele stabilite de prima instanță, or, aplicarea unei altei pedepse, nu va fi nici rațională și nici proporțională acțiunilor comise de către acesta

Totodată, sentința primei instanțe a fost contestată de acuzatorul de stat în privința cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 6 510 lei.

Instanța de apel, nu a reținut ca fiind justificate solicitările procurorului privind încasarea de la inculpatul Jumir Vasile a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 6 510 lei or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

Instanța de apel a reținut că procurorul nu a prezentat careva probe concludente că sumele enunțate supra au fost suportate în afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu de către expert.

Normele procedural penale nu prevăd expres achitarea din contul condamnaților a cheltuielilor judiciare, ce constituie cheltuieli legate de expertiza judiciară.

Mai mult, din conținutul cererilor de apel și a materialelor cauzei penale se constată că apelanții au invocat aceleași afirmații pe care le-au făcut în fața instanței de fond și la care aceasta a răspuns detaliat, respectându-se dreptul la un proces echitabil a părților, inclusiv sub aspectul motivării hotărârii de condamnare, sentința conținând răspunsuri amănunțite cu privire la fiecare argument invocat de părți, permițând părților să utilizeze eficient dreptul de apel

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Șontea Daniel în numele inculpatului și ultimul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, declară recursuri ordinare, prin care solicită casarea

acestora cu transmiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. Recurenții invocă aceleași argumente declarate ca și în cererea de apel (pct. 3.1. din decizie).

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care solicită inadmisibilitatea acestora, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate, or, în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din conținutul cererilor de recurs se deduce temeiurile prevăzute de pct. 6), 8), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, având în vedere că apărătorul critică vinovăția lui Jumir Vasile, considerând că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, solicitând să fie achitat pe art. 287 alin. (1) Cod penal, și fapte săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită solicitând reîncadrarea faptei din art. 27, 145 alin. (2) lit. g), m) în art. 287 alin. (3) Cod penal.

Analizând motivele indicate în textul recursului, Colegiul penal sesizează că, de fapt, recurentul contestă modalitatea de apreciere a probelor de către instanțele inferioare, considerând că acestea sunt insuficiente și nu dovedesc cu certitudine că faptele incriminate în actul de învinuire au fost comise de Jumir Vasile.

La acest capitol, instanța de recurs subliniază că procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, care a fost deja statuată de către instanța de apel, de competența căreia este stabilirea stării de fapt. Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă. Această concluzie se desprinde din prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care prin temeiurile enumerate în pct. 1)-16) oferă dreptul de casare numai dacă se constată o eroare de drept. Aprecierea probelor ca temei de recurs nu se specifică în norma vizată, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar constitui temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Cît privește motivul precum că, instanța a admis o eroare gravă de fapt, Colegiul penal în această ordine de idei specifică că, pentru a constitui caz de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține. Dar, verificând probatoriul administrat în cauză, prin prisma argumentelor invocate de recurenți, Colegiul le consideră ca nefondate, în sensul că vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii incriminate se dovedește indubitabil din probele acumulate și

că, la caz, nu a fost comisă nici o gravă eroare de fapt de către instanța de apel la judecarea cauzei, care ar duce la casarea hotărârii atacate și adoptarea unei alte soluții.

Din acest punct de vedere se constată că, de fapt, în cauză nu s-a comis erorile de drept la care fac referință recurenții și, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, iar pedeapsa aplicată inculpatului este echitabilă faptelor comise.

Totodată, instanța de recurs remarcă, că criticile formulate de recurent, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel respectând prevederile art. 414 alin.(3) și 417 alin.(1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, cărora instanța le-a dat o motivare clară și argumentată expusă în pct. 4.1. al prezentei decizii, soluție, care este susținută și de instanța de recurs și a cărei reluare nu se mai impune.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o Curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (hotărârea CtEDO Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos).

Așadar, verificând procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel și lecturând textul deciziei, rezultă că instanța ierarhic inferioară a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, și-a motivat soluția adoptată punând la baza acesteia probele administrate și verificate în cadrul ședinței instanței de apel. Ținând cont de cele menționate Colegiul penal conchide că, conținutul deciziei corespunde prevederilor legale sus menționate, fiind oferite răspunsuri la toate motivele invocate în apel.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, toate probele prezentate au primit o apreciere justă, iar concluziile făcute de instanța de apel au rezultat din circumstanțele de fapt stabilite în prezenta cauză penală.

Potrivit textului recursului, recurenții mai invocă temei de casare a deciziei instanței de apel pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Colegiul penal reține că, motivul invocat de recurent, precum că „nu au fost întrunite elementele infracțiunii”, constituie o interpretare subiectivă a sa, or instanța de apel corect a constatat că în acțiunile lui Jumir Vasile, sunt prezente toate elementele constitutive a infracțiunilor prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. g), m), art. 287 alin. (1) și art. 290 alin. (1) Cod penal, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și pentru a evita repetări inutile le însușește.

Astfel, Colegiul penal susține pe deplin concluzia instanței de apel precum că, inculpatul Jumir Vasile, a comis infracțiunile prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. g), m), art. 287 alin. (1) și art. 290 alin. (1) Cod penal.

Totodată, nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu achitarea acestuia, de vreme ce probele pertinente și concludente, analizate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii imputate.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Cu referire la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, Colegiul penal îl apreciază la fel ca fiind neîntemeiat, or este invocat în mod similar cu privire la critica aprecierii probelor, în particular a declarațiilor martorilor, expertului și rapoartelor de expertiză, pe care recurentul le consideră greșite apreciate de către instanța de apel.

Astfel, cumulul de probe analizat în prezenta speță, în opinia Colegiului penal, întemeiat au permis instanțelor de fond a conchide asupra vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. g), m) Cod penal. Această concluzie, pornind de la plenitudinea concluziilor instanței de apel, expusă în hotărârea atacată, Colegiul penal o consideră întemeiată și o susține pe deplin.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, cele relatate de către recurenți, în coroborare cu cumulul de probe anexate la cauză, întemeiat au permis instanței de apel a conchide asupra vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. g), m) Cod penal.

În această ordine de idei, Colegiul penal concluzionează că instanța de apel pronunțând hotărârea de condamnarea lui Jumir Vasile a judecat cauza în conformitate cu prevederile legale, adoptând o hotărâre legală și întemeiată, cu respectarea exigențelor prescrise la art. 6 § 1 CEDO.

Nu în ultimul rând, asupra celor constatate se impune și mențiunea că, criticile formulate de recurenți în recursul ordinar declarat, au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în hotărârile adoptate, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a acesteia, nu s-au stabilit.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată desfășurat și minuțios în textul deciziei invocate în pct. 4.1 al prezentei decizii.

Prin urmare, afirmația autorilor recursurilor, precum că instanța de apel nu și-a argumentat soluția de condamnare, este neîntemeiată.

Concluziile instanței de apel corespund circumstanțelor cauzei, iar temeiuri prin care s-ar demonstra că Jumir Vasile nu a săvârșit infracțiunea imputată, nu s-au stabilit.

Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Astfel, reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursurilor ordinare declarate de avocatul Șontea Daniel în numele inculpatului și ultimul, fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate de avocatul Șontea Daniel în numele inculpatului și ultimul, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2019, în cauza penală, în privința lui **Jumir Vasile XXX** ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **10 ianuarie 2020**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan